

El palau de Bernat de Sarrià, més tard dels Borja, després de Francesc Pujals i encara més tard de Benicarló, del marquès de Benicarló, més concretament, ara seu oficial de les Corts Valencianes, és buit. Del tot. No hi ha ningú al petit hemicle que acull els diputats. Ni als despatxos. Tret del president, flamant o novençà. Més una funcionària, amable, a la porta, i un policia nacional que atén, de manera intermitent, en valencià. Enric Morera, secretari general del Bloc Nacionalista Valencià, ara nou president de les Corts, també estrena equip, cap de premsa, col·laboradors... Acaben d'arribar-hi. Com ell. Són pocs, baden pels corredors i s'ho miren tot amb ganes. S'apleguen i es despleguen. Esbufeguen i suen, perquè en aquella ala de la casa no funciona l'aire condicionat. L'agost a València no perdona. Aquest serà el primer obstacle que hauran de superar. El segon els espera escampat damunt les taules. La premsa hostil escup plom en època digital. Que no siga res. Morera diu que ha arribat el moment de parlar "clar". De tant en tant, mentre respon, s'ho repensa, para, però torna a mamprendre. Clar i valencià. Això no és oxímoron?

—**Els resultats de Compromís han estat espectaculars. El valencianisme polític finalment no és cap broma. Han pagat la pena tants anys i tants esforços...**

—Venim de lluny... De l'època de Francesc de Paula Burguera... Uff! I és cert que hem tengut unes barreres i uns paranys que ens han entrebancat la presència institucional. La vam construir a nivell municipal, però nosaltres també hem fet errors. De diagnòstic de la situació valenciana en una transició en la qual no vam jugar bola. És a partir de deu anys ençà que hem encertat el camí a seguir. Ha segut difícil. El 2011 ningú donava ni un duro per Compromís, però vam aconseguir una certa presència institucional i ha segut en aquests darrers quatre anys que hem fet algunes coses importants. Per exemple, ser el referent més clar en la defensa dels interessos valencians. Això, perquè ací i allà tenim un PP que ens ha empobrit i que no ha resolt la qüestió del finançament. Compromís ha tingut també una penetració molt interessant i positiva en el món de les falles, per exemple. Un àmbit tradicional del Partit Popular,

ENRIC MORERA

«No ens subordinarem a cap plataforma estatal»

Enric Morera estrena càrrec i despatx al palau de les Corts, un vell palau al centre de València, el dels Borja, baldat pel temps, on ara haurà d'intentar fer història ell com a president de les Corts. Sense que el balden. Afirmar, amb contundència, que vol parlar clar. I ben clar diu que no supeditarà el valencianisme polític a cap partit estatal.

*Entrevista de Vicent Sanchis
Fotografies d'Eva Máñez*

de la dreta. I també s'ha vist ben clar que el PP no gestiona bé l'economia. Tot el sistema financer valencià s'ha enfonsat. Unes coses i altres han fet que es visualitzara Compromís com un projecte útil per combatre la involució democràtica, la marginació i la depauperació econòmiques que patim els valencians. On hem governat, a més, s'ha pogut constatar que ho fèiem bé. El resultat, per tant, era previsible.

—**Puc donar fe que vostè esperava de fa mesos uns resultats com els que han aconseguit.**

—Nosaltres hem seguit una direcció de manera conscient. Esperàvem 17 diputats a les Corts i una vuitantena d'alcaldies de gran nivell. Hem millorat aquest resultat perquè, finalment, la campanya que fa Joan Ribó a València es converteix en un plebiscit. O Rita Barberà o ell. Gràcies a la campanya *Ritaleaks*, que denunciava com es balafiaven els nostres diners. De quina manera més miserable els malgastava l'anterior equip de govern municipal. Sabíem, doncs, que estàvem treballant bé.

—**Mèrits del Bloc Nacionalista Valencià? Mèrits d'Iniciativa pel País**

Valencià? Mèrits de la candidata a la Generalitat Mónica Oltra?

—És un conjunt de moltes coses. Mónica Oltra era la millor candidata, sens dubte. Ens ho deien les enquestes. Però també és veritat que teníem una base de llistes municipals de 8.000 persones. I també és veritat que el Bloc oportunament fa una aposta estratègica per construir un espai valencià de progrés, que incloguera tots aquells que tenen un denominador comú en el progressisme i la valencianitat. En el valencianisme. Sóc partidari que Compromís continue

avançant internament per millorar i externament per atraure més sectors de la societat valenciana.

—D'acord. Però no ha estat un "sacrifici" per al Bloc, que és la part més potent de Compromís, que els candidats a l'alcaldia de València i a la presidència de la Generalitat hagen estat d'Iniciativa pel País Valencià?

—La majoria de la gent que formem part de Compromís volem que Compromís siga un. Una força plural, però unitària. A mi em representen Joan Ribó i Mónica Oltra, i Vicent Marzà i Rafa

Climent. I alcaldes com Quico Fernández, de Sagunt. O Diego Gómez, d'Alzira. És a dir, som un conjunt de moltes persones que participem del projecte. I tots ens representem.

—Compromís ha d'acabar sent un partit polític?

—Jo ho desitge. Però hem de donar temps al temps. Perquè no volem forçar la situació. En aquest moments Compromís té òrgans propis, d'executiva, d'estructura comarcal, que en tenen assumit el concepte. I tenim un consell general on es prenen les decisions més importants. És un procés, una estructura, que van funcionant bé.

—Això sona molt idíl·lic, però amb el PSOE i Podem hi van haver moments de molta tensió en la constitució del Govern actual. Per què?

—Perquè hi havia forces externes que jugaven perquè no es constituïra un govern de progrés, l'Acord del Botànic, que venien des d'Andalusia a altres llocs, perquè el futur de l'Estat es juga en gran mesura al País Valencià. I per tant, hi havia forces poderoses que no volien que es configurara un govern de canvi. Però ho hem aconseguit.

—Com ho explica vostè, sembla que hi ha hagut una conspiració externa per evitar-ho. Però tot pot ser més fàcil. Senzillament, alguns de vostès i Podem volien un govern presidit per Mónica Oltra quan Compromís no havia estat la força de l'oposició més votada...

—Hi hagué un altre factor. Per a la constitució del Govern andalusí i perquè fóra presidit per Susana Díaz hi havia com a condició que ací no es configurara el Govern que s'ha acabat configurant. En aquell moment es paren les negociacions que estaven ben encarrilades, amb altres elements que no ajudaven a arribar a un acord. Hi ha un moment de crisi, que finalment es va superar...

—Qui talla la negociació, doncs, és Ximo Puig, el candidat del PSPV-PSOE, amb el suport de Ciutadans de València...

—Ximo Puig, no, però tot el PSOE de Madrid, sí. Tenim constància que no volien que s'acabara constituint un govern de canvi al País Valencià. Ximo Puig, des del primer moment, era partidari d'aquest govern...

—Condicionat a presidir-lo ell mateix. Però Mónica Oltra també volia ser presidenta.

«El futur de l'Estat es juga en bona mesura al País Valencià»

→ —Pretensió, en un primer moment, le-
gítima. Però en el mateix moment havíem
de concretar altres acords, municipals.
Nosaltres optàvem a l'alcaldia de Valèn-
cia. I el criteri el marquen els números.
En tot cas, va ser una bona estratègia per
aconseguir una presència notable en un
govern del qual ella és vicepresidenta.

**—Siga vostè sincer, perquè, si no, tot
sembla fantàstic. Les seues relacions
amb Mónica Oltra han estat dures?
S'han entès bé en tot moment? O, com
diuen, vostès han tingut greus proble-
mes per definir el liderat de Compromís
i també per definir els pactes de govern?**

—En la negociació i en la configura-
ció del Govern vam viure moments de
tensió. És lògic. Era un escenari nou. I
en aquell escenari, diguem-ne... [Enric
Morera dubta, es repenja en les paraules],
En aquell escenari es van prendre unes
decisiones que des del meu punt de vista
haurien d'haver segut més col·lectives.
Deixem-ho aquí.

**—I això està resolt? De cara a les
pròximes eleccions al Parlament espa-
nyol, tornen a haver-hi, entre vostès,
dues opcions. Anar-hi sols o anar-hi
amb Podem. Això el torna a separar, a
vostè, de Mónica Oltra?**

—Anem a pams. Les eleccions gene-
rals seran importantíssimes perquè mar-
quen una segona Transició a l'Estat. La
fitxa que hi ha ara és que hi haurà un bloc
format per PP i Ciutadans de 150 diputats
i un altre d'integrat pel PSOE i Podem,
de 150 més. Nosaltres podem ser-ne
protagonistes i volem liderar una minoria
valenciana, una presència efectiva del
País Valencià al Congrés dels Diputats.
Partint d'aquesta premissa, el debat que
s'ha d'obrir dins Compromís ha de ser
democràtic. Hem de prioritzar el dret a
decidir en la nostra base. Primer punt. Se-
gon punt: qui, al davant? Nosaltres com a
Bloc n'hem parlat i hem decidit que per
seure a parlar amb qualsevol altre grup
ha de reconèixer el liderat de Compromís,
que l'opció electoral siga d'àmbit valencià
i que pugua configurar un grup parlamen-
tari al Congrés.

—Aquestes són les condicions...

—I la meua proposta específica és que
Compromís ha de continuar liderant un
espai d'innovació política per situar el
País Valencià en el centre del debat polític
espanyol, al Congrés dels Diputats, amb
grup parlamentari propi. Jo no excloc
ningú. Ni la secció territorial de Podem ni
altres components. En definitiva, ha de ser
una candidatura valenciana al Congrés.

**—Però vostè parla de Podem com
un "component" més i no és un partit
petit més. Pablo Iglesias té pretensions
de ser el pròxim president del Govern
espanyol...**

—Nosaltres no anirem subordinats a
cap plataforma estatal. El que s'haja de
fer, si s'ha de fer alguna cosa, ha de tenir
com a base el País Valencià.

**—Diuen els dirigents de Podem que
només contemplen la concessió d'un
grup parlamentari propi en el cas de
Catalunya...**

—La nostra obediència és valenciana,
d'àmbit territorial del País Valencià. Tot el
que no siga acceptar un àmbit de decisió
valencià no ho contemplarem.

—Tot Compromís hi està d'acord?

—Una amplíssima majoria. No ens
neguem a fer acords, sempre que el pro-
tagonisme, el liderat i la legalitat siguen
valencians.

**—Mónica Oltra també hi està
d'acord?**

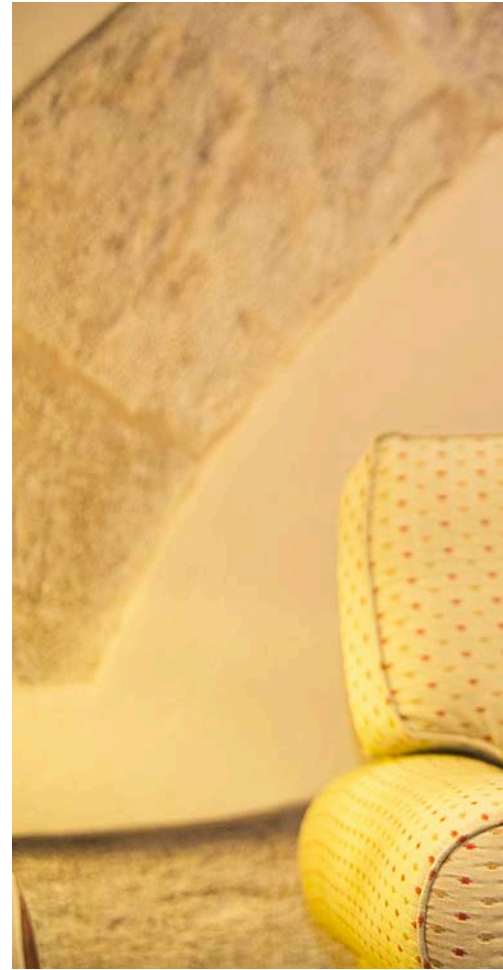
—També.

**—I en aquests moments, com van les
negociacions?**

—És que no n'hi ha.

**—Només és un plantejament de
partida?**

—Un plantejament i unes converses,
perquè n'hem parlat. Podem ha de de-
cidir en el debat territorial si contempla
que l'Estat espanyol és una realitat pluri-
nacional. Més enllà de les seues decla-
racions, han de concretar, han de saber
concretar. Perquè, si no ho fan, no ar-
reglarem la situació que té plantejat aquest
Estat. I nosaltres com a valencians ens
considerem una nació dins l'Estat. Si no
passa als fets, Podem, que té un marcat

perfil centralista, és impossible que ens
hi puguem entendre, més enllà d'alguna
coincidència en algun punt concret.

—El País Valencià és una nació?

—Des del meu punt de vista, sí.

—I què vol dir, això?

—Això vol dir que des que Jaume I
-ahir vaig anar a la celebració de Tractat
d'Almirra- va donar carta de naturalesa a
l'antic regne, nosaltres com a poble, que en
aquests moments han volgut fer desapa-
rèixer amb conflictes identitaris, lingüístics
i de tota mena, tenim la voluntat de repre-
sentar aquest poble i passar del concepte
de nacionalitat al concepte de nació. I això
vol dir també que compartim llengua i
cultura amb Catalunya, amb les Illes i amb
altres territoris com l'Alguer o el Rosselló.
Mentre la dreta que ens ha governat fins
ara i la de l'Estat mantinguen les mateixes
dinàmiques d'uniformització no ens hi
entendrem. Jo espere que Podem i altres
grups avancen cap a una configuració
d'Estat plurinacional. I això vol dir adoptar
les mesures que calga en la pràctica.

—Quan un polític valencià diu que els valencians comparteixen la llengua i la cultura amb Catalunya s'arrisca, d'entrada i com a mínim, que li trenquen la cara pel carrer. Vostè és el president de les Corts Valencianes. N'és conscient?

—Sí. Hem de començar a dir les coses pel seu nom. Jo en dic, de la meua llengua, "valencià", com en diu l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, però estic fart de sentir dirigents del PP que et reconeixen en la intimitat que català i valencià són la mateixa llengua, perquè, si no, intel·lectualment no val la pena seguir amb el debat, i després ho neguen en públic. Si no comencem a parlar en termes reals, és impossible mantenir un debat intel·lectual mitjanament acceptable.

—Ha vist vostè que ha reviscolat l'anticatalanisme el carrer en el moment en què el PP ha perdut el control de la Generalitat i que *Las Provincias* el torna a voler encendre?

—És molt lamentable. Perquè ja hem vist que l'anticatalanisme és un mal

negoci per als valencians. Hem vist com els anys de Govern del PP ens han portat a una gravíssima situació d'empobriment, de crisi democràtica, i hem vist com la divisió propiciada entre els valencians ha seguit letal. Per tant, la nostra missió i la meua missió com a president de les Corts és buscar sinergies per unir el nostre poble en aquelles qüestions que són neuràlgiques, com el finançament, la inversió pública territorialitzada, la millora de la credibilitat de les institucions... En aquest sentit, lamente que el PP continue amb les velles pràctiques que ens van portar a aquesta gravíssima situació.

—Supose que més aviat el que els interessa és recuperar el poder, i l'anticatalanisme, en aquest sentit, creuen que els ajuda molt...

—Crec que al País Valencià això ja els dona rèdit. I em fa l'efecte que tampoc a l'Estat. Això són velles polítiques, la vella política d'enganyar la ciutadania, i afortunadament la ciutadania està més informada que mai. Són dinàmiques del

passat que ens han portat a posar cortines de fum per amagar el que realment importa a la ciutadania.

—N'està segur del tot? No és possible que torne a prendre l'anticatalanisme?

—No. Només hem de veure què diuen veus importants de l'empresariat valencià. Més enllà de la universitat, o del món cívic i cultural, ells diuen que aquestes dinàmiques de propiciar l'enfrontament, la divisió dels valencians, ens han portat a tenir unes infraestructures carregades de peatges o tan lamentables com el Corredor Mediterrani. La immensa majoria de la societat valenciana no tornarà a caure en el mateix parany. La mateixa dinàmica porta el PP a ser irrellevant de totes totes.

—El nacionalisme, el sobiranisme, a Catalunya, ha arribat a la conclusió que no paga la pena continuar demanant canvis o concessions a Madrid. No acabaran vostès arribant a la mateixa conclusió?

—Per això dic que cal parlar clar d'una vegada. Mentre els poders de l'Estat no parlen clar a la societat espanyola, anem malament. Nosaltres, com a valencians, hem de jugar un paper positiu, de recerca d'una solució global de l'Estat. Com a valencians, el més intel·ligent és demanar un estatus semblant al de Catalunya. En matèria de blindatge de competències i de tracte fiscal just. Si no, les autonomies són de cartó pedra.

—Però si el catalanisme majoritari ja no demana això! No demana cap blindatge de competències ni cap concert fiscal. Ha superat aquesta etapa...

—Jo crec que els processos a Catalunya i al País Valencià són molt diferents...

—En tot cas, poden quedar condemnats a repetir el mateix procés ací que allà, per arribar a la mateixa conclusió...

—D'acord. Però estem en una situació en què considere que és possible buscar, si realment hi ha intel·ligència per part del Govern central, una fórmula que ens permeta un blindatge de competències i un finançament just. Intentem-ho.

—I si no, es veu arribant a la mateixa conclusió que el catalanisme que ara és independentista?

—Jo el que crec és que la situació actual ens ha portat a la involució autonòmica i democràtica. Tenim dos camins. O avancem cap a un model per blindar competències i assegurar un finançament →

→ just o arribarem a un conflicte d'una dimensió descomunal.

—**Podrien arribar on han arribat allà.**

—No ho espere. Ahir, com li he dit abans, vaig anar a la representació del Tractat d'Almirra, entre la corona de Castella i Jaume I que va marcar frontera. Aquella lliçó demostra que serà millor arribar a un bon acord, si és possible, si hi ha intel·ligència a l'altra banda, per buscar una fórmula que ens permeta créixer i avançar junts. Si no és així, el conflicte està servit.

—**Com veu les pròximes eleccions a Catalunya? Què sent, com a nacionalista valencià, quan veu que s'han definit dues opcions, l'una continuista i l'altra independentista?**

—Crec que hi ha un greu conflicte polític i que cal buscar una solució política d'altura. En aquest sentit, crec que si en el pròxim Congrés dels Diputats no hi ha una majoria entre el PP i Ciutadans, es podria mirar de buscar una fórmula que superara la gradual involució i uniformització que ha patit l'Estat.

—**Catalunya ha de poder fer un referèndum d'autodeterminació?**

—La gent de Compromís ja vam patir l'envestida de la dreta mediàtica valenciana quan vam votar al Congrés la cessió de la transferència a la Generalitat per poder organitzar referèndums. Nosaltres lluitarem perquè en aquest Estat s'accepte la plurinacionalitat. Catalunya és una nació. El País Valencià és una nació.

—**Per tant, el País Valencià també ha de tenir dret a fer un referèndum.**

—Hauria de tenir dret, en la segona Transició, a ser protagonista i a tenir un estatus com el de Catalunya. I les Illes Balears, igual.

—**Acabem, senyor Morera. Com s'ho han trobat tot, quan han entrat al Govern?**

—Les Corts són diferents. Té un pressupost a banda i aguanta algunes ineficiències. Però la situació, vista des del Govern, és penosa. Però que siga el Govern qui parle. La informació que jo en tinc és que ens hem trobat un solar.

—**No té por que la gent es gire en contra de vostès perquè amb el finançament que tenen la situació devastada no es puga arreglar?**

—És un risc que existeix. I per tant, hem d'explicar quina és la situació. Hem de canviar la manera de fer política i hem

«Desitge que Compromís acabe sent un partit polític, però donem temps al temps»

de dir a la gent que, si no millora el finançament, no podem atendre les necessitats bàsiques del benestar. I perdone, estem en una situació d'una gravetat absoluta. Hi ha un risc evident de no poder atendre les competències bàsiques que ens atorga l'Estatut.

—**Com es pot resoldre la qüestió de Radiotelevisió Valenciana sense ni un cèntim?**

—L'acord i el compromís del Govern és que recuperarem la ràdio i la televisió públiques valencianes. Per concretar aquesta voluntat política acordada pels tres grups que vam subscriure el compromís del Botànic ja hi estem treballant. És un problema complex, però no dubte que hi haurà una solució.

—**Els treballadors reclamen recuperar el seu lloc de treball.**

—S'han de conciliar tots els interessos. I els interessos dels treballadors, si no es liquida Radiotelevisió Valenciana, també s'han de contemplar. Ells ja van fer un esforç, abans del tancament, durant el

Govern d'Alberto Fabra, pactant un ERO que reduïa la plantilla a unes dimensions bastant raonables. Passats quasi dos anys des del tancament, és evident que cal parlar amb ells, i aquest és un dels elements, potser el més important, de cara a la futura negociació, que em consta que ja està en marxa. Però hi ha problemes jurídics i tècnics importants...

—**No prendran mal en tot això?**

—És que la política és això. Ha de conciliar interessos i buscar solucions.

—**Els valencians podran tornar a veure TV3 abans o després de recuperar RTVV?**

—Això és una decisió de Govern, però la reciprocitat és un dels objectius que ens marquem. No només amb TV3, sinó amb altres mitjans de comunicació públics.

—**Per tant, mentre no hi haja Radiotelevisió Valenciana no hi podrà haver reciprocitat i els valencians no podran veure TV3?**

—Des del meu punt de vista, això s'ha de fer des del concepte de reciprocitat. Això suposa posar en marxa abans la ràdio i la televisió públiques valencianes.

—**No valdria la pena avançar aquesta recepció perquè almenys els valencians puguen sentir la seua llengua en algun mitjà?**

—Donem-nos un temps perquè es puga rebre TV3 des de la reciprocitat. Ara, això és un tema de Govern. Jo els en donaré la meua opinió, però a tots ens agradaria que fóra un procés ràpid i solvent.

—**Acabem, ara sí. Vostè es veu com a líder del Bloc en el pròxim Congrés i en el futur com a líder d'un partit que es dirà Compromís?**

—Crec que hem arribat a un camp base. Hem de progressar i hem de continuar escalant. Dins el Bloc hi ha molts liderats i molta gent amb molta espenta i molt capacitada. Jo continuaré contribuint en la fórmula que siga més útil perquè el projecte continue progressant. Com he fet sempre.

—**No em contesta la pregunta...**

—Ja ho veurem. Afortunadament vivim el moment més esperançador quant a liderats interns. Configurem un gran equip i hi ha gent molt capacitada per assumir el liderat. Estic, com he fet sempre, a disposició del meu partit. [Enric Morera riu, dóna per acabada l'entrevista i s'alça alleugerit.] •